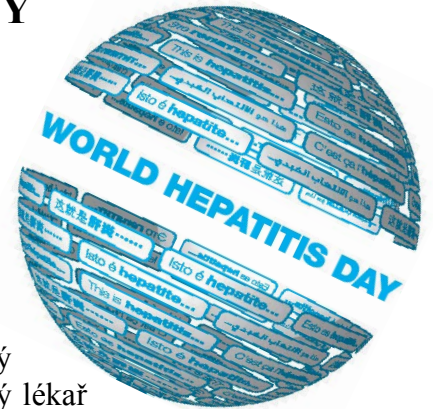

28. ČERVENEC - SVĚTOVÝ DEN HEPATITIDY (virový zánět jater)

Virová hepatitida představuje celosvětový problém veřejného zdraví. Na celém světě žije 400 milionů lidí s hepatitidou B nebo C. Je to 7. nejčastější příčina úmrtí, každý rok zemře 1,4 milionu lidí na toto onemocnění, a přesto by tomu mohlo být zabráněno. Den 28. července se snaží připomenout existenci virového zánětu jater a díky lepší informovanosti a porozumění eliminovat šíření tohoto onemocnění. Datum 28. července nebylo vybráno pro Světový den hepatitidy náhodně, 28. července 1925 se totiž narodil americký lékař Baruch Blumberg, jehož nejvýznamnějším počinem bylo odhalení viru hepatitidy B a následně vývoj vakcíny proti této nemoci. Letošní Světový den hepatitidy nese heslo „**Chraň se před hepatitidou: je to jen na tobě**“.

Virová hepatitida je onemocnění způsobující zánětlivé a degenerativní poškození jaterní tkáně. Někdy je chybně označována jako žloutenka, což je jen jeden z příznaků, který může nebo nemusí hepatitidu doprovázet a zároveň může doprovázet také např. onemocnění jater, žlučníku, slinivky břišní. Virové hepatitidy tvoří samostatnou skupinu infekcí, vyvolanou několika původci. Podle viru, který onemocnění vyvolává, rozlišujeme hepatitidy typu A, B, C, D a E. (dále jen VHA, VHB, VHC atd.). Pacient může mít pouze nespecifické příznaky, jakými jsou únava, přechodná ztráta chuti k jídlu, svědění kůže a trávicí obtíže.

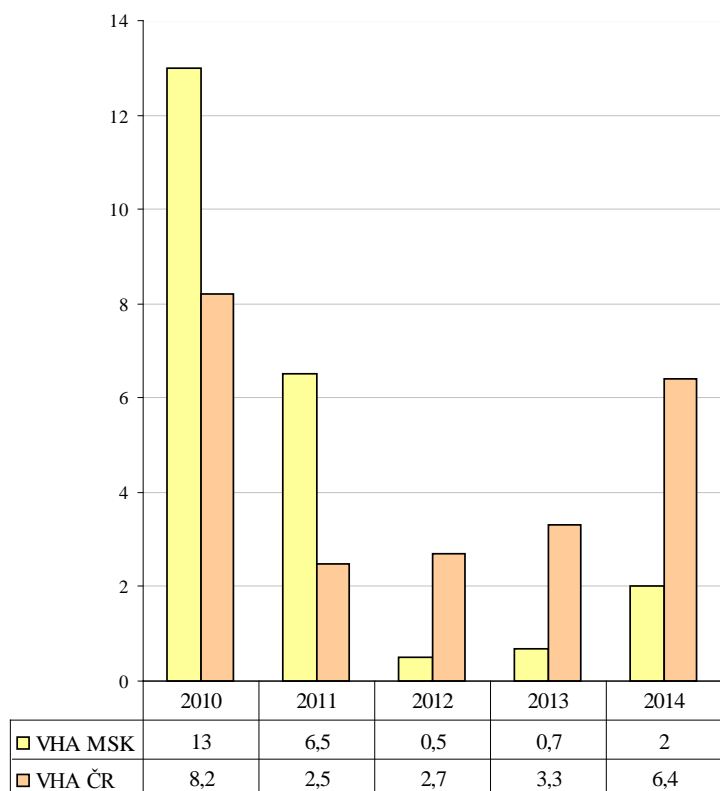
K přenosu nákazy dochází kontaminovanými potravinami nebo vodou znečištěnou fekáliemi (VHA a VHE), virovou hepatitidu E řadíme mezi zoonózy, možný je přenos na člověka při konzumaci kontaminovaného vepřového masa, zabijačkových a zvěřinových pochutin. U virových hepatitid B, C, D je nejčastější přenos krví, tělními tekutinami, nechráněným pohlavním stykem, sdílením toaletních potřeb a u narkomanů opakovaným používáním a půjčováním injekčních jehel a stříkaček. V 70. letech se začalo objevovat velké množství hepatitid, u kterých nebyl přítomen virus hepatitidy A, ani B. Až v roce 1989 bylo zjištěno, že původce byl virus hepatitidy C, který se přenášel skrze krevní transfuze a opakovaným používáním jehel. V současné době je téměř vyloučené toto riziko nákazy, protože každý dárce krve je vyšetřen na přítomnost protilátek proti VHC a ve zdravotnických zařízeních se používají jednorázové jehly a stříkačky. Akutní onemocnění je možné léčit. Po letech přechází do chronické fáze, jež může způsobit cirhózu, rakovinu jater až selhání jater.

Nejdůležitější způsob ochrany proti nákaze virovou hepatitidou A je dodržování zásad osobní hygieny, zásobování nezávadnou pitnou vodou a potravinami. Dalším preventivním opatřením je očkování. Od roku 1992 je přístupná vakcína proti hepatitidě A, která je doporučena zejména pro cestovatele do rizikových oblastí a osobám vykonávající činnosti epidemiologicky závažné, tj. kuchařům, číšníkům a jiným potravinářům atd. Vakcinace proti hepatitidě B je v ČR povinná od roku 2001 a očkují se všechny děti v 1. roce života. Zvláštní očkování proti VHB se provádí od 80. let u studentů zdravotnických škol a Lékařských fakult a zdravotnických pracovníků vybraných oddělení 2001. Proti hepatitidě C, D a VHE momentálně neexistuje žádné očkování.

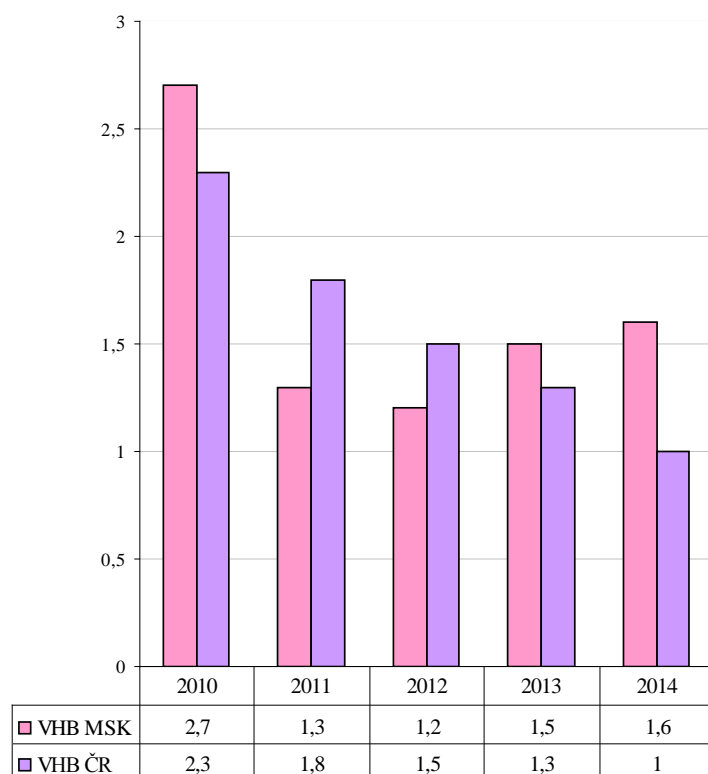
U osob, které byly v kontaktu s hepatitidou A se provádí lékařský dohled v délce 50 dnů. Osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné, v kontaktu s hepatitidou A, pokud neprodělaly toto onemocnění nebo nebyly očkovány se vyloučí z těchto činností uložením zvýšeného zdravotnického dozoru na dobu 50 dní. S ohledem na výše uvedené skutečnosti doporučujeme očkování proti žloutence typu A osobám vykonávajícím činnosti epidemiologicky závažné.

Srovnání případů virových hepatitid v MSK a ČR v letech 2010 -2014 (relativní čísla/100 tis. obyvatel)

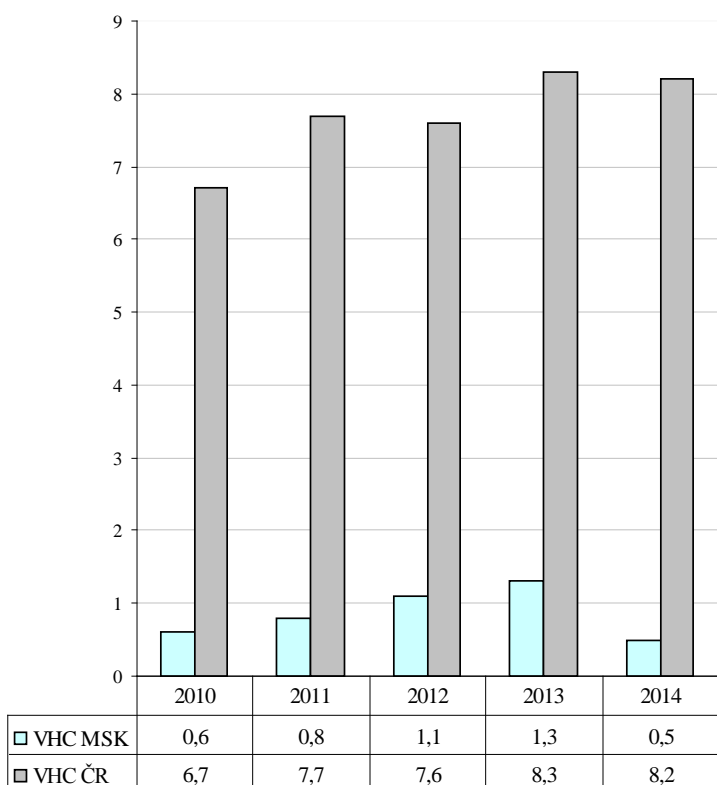
VHA

VHB

VHC

VHE

